

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D. a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: a) J. S.

zastoupen advokátem Mgr. Janem Šarmanem
sídlem Pekárenská 12, Brno

b) Z. S.

zastoupena JUDr. Jaroslavem Barákem
bytem Návrší 561, Blučina

proti
žalovanému:

Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno

za účasti: 1. J. D.
zastoupen P. M.

2. J. D.
3. R. D.
4. J. D.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 4. 2020, č. j. JMK 56530/2020

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 20. 4. 2020, č. j. JMK 56530/2020, se zrušuje a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) na účet jeho právního zástupce Mgr. Jana Šarmana, advokáta náhradu nákladů řízení ve výši 23 956 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Ve vztahu mezi žalobkyní b) a žalovaným nemá žádný z nich právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:**I. Vymezení věci**

1. Žalobci se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně dne 21. 5. 2020 domáhají zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 4. 2020, č. j. JMK 56530/2020, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru životního prostředí a stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 23. 4. 2019, č. j. OZPSU/10541/2018-SK (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Stavební úřad prvostupňovým rozhodnutím nařídil žalobcům podle § 88 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon z roku 1976“) odstranění stavby: „Voliéra pro chov exotického ptactva“ na pozemku p. č. X, k. ú. X, postavené v rozporu s vydaným stavebním povolením č. j. 3102/95-Su ze dne 30. 4. 1996 pro stavbu: „Přístřešek pro hospodářské nářadí“.
3. Vedle zrušení rozhodnutí žalovaného žalobci v podané žalobě požadují rovněž zrušení prvostupňového rozhodnutí stavebního úřadu.

II. Obsah žaloby

4. Žalobci namítají, že žalovaný ani stavební úřad nevzali při rozhodování o odstranění stavby voliéry v úvahu objektivní skutečnost, že se v místě již nachází stejná stavba – voliéra pro exotické ptactvo. Jde o dlouhodobě postavenou a užívanou stavbu půdorysných rozměrů 11,5 m x 3,5 m přiléhající k rodinnému domu, která byla postavena na základě řádně vydaného stavebního povolení Okresního národního výboru (dále jen „ONV“) Brno-venkov ze dne 30. 12. 1982, č. j. OV UP 2906/82, a zkolaudována v roce 1984 (viz kolaudační rozhodnutí ONV Brno-venkov ze dne 11. 7. 1984, č. j. VÚP/1984/Fri) a od té doby užívána pro chov exotického ptactva. Je zde ve 12 voliérách dlouhodobě chováno 24 různých druhů exotického ptactva v souladu se směrnici, ke kterým se opakovaně kladně vyjadřovala Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje (dále jen „KHS“), která nikdy neuvedla, že chov exotického ptactva by porušoval hlukové nebo jiné hygienické směrnice.
5. Žalobci dále rekapituluji, že stavební úřad provedl na základě stížnosti sousedů dne 2. 9. 2004 stavební dohled stavby na pozemku p. č. X, k. ú. X, a zjistil, že se zde nacházejí dvě stavby voliér s drátěnými výlety pro papoušky. Jedna byla zkolaudována (viz výše) a druhá voliéra byla postavena na základě stavebního povolení ze dne 30. 4. 1996, č. j. 3102/95, jako přístřešek pro hospodářské nářadí a nebyla dosud zkolaudována. Stavební úřad vyzval stavebníka [žalobce b)], aby podal žádost o kolaudaci této stavby a požádal o změnu v jejím

užívání pro jiný účel. Žalobce b) dne 17. 3. 2005 podal ke stavebnímu úřadu žádost o dodatečné povolení stavby voliéry včetně projektové dokumentace zpracované autorizovaným inženýrem. Součástí požadované dokumentace bylo souhlasné stanovisko Krajské veterinární správy pro Jihomoravský kraj ze dne 24. 9. 2004. Stavební úřad podle žalobců nepostupoval v souladu s § 111 odst. 3 a § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon z roku 2006“). Stavební úřad vycházel z měření hluku, pro která nejsou stanovována žádná ochranná kritéria. Měření byla prováděna pouze krátkodobě v denní době, kdy již exotické ptactvo bylo vypuštěné v drátěných voliérách. Tímto stavební úřad pouze vycházel vstříc notorickému stěžovateli P. M.

6. Žalobci namítají, že žalovaný neposoudil dlouhodobou nečinnost stavebního úřadu jako porušení ustanovení stavebního zákona o postupu a termínech stavebního řízení. Tím porušil čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje, aby byla věc posouzena bez zbytečných průtahů.
7. Žalobci nesouhlasí se způsobem a vyhodnocením měření hluku ze září 2006. Namítají, že podle nové legislativy hlasové projevy zvířat již nejsou zájmem chráněným orgánem ochrany veřejného zdraví podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“). Uvedený zákon neupravuje podmínky ochrany populace před hlasovými projevy zvířat. Pro jeho regulaci nelze použít limity hluku, jak je upravuje nařízení vlády č. 272/2011 Sb. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 272/2011 Sb.“). Překračování hlukových limitů exotickými ptáky bylo chybně posouzeno jako hlavní příčina pro odstranění stavby, a to zejména pro neměřitelnost a nestanovení limitů tohoto hluku.
8. Žalobci namítají, že stavební úřad ve snaze dostat svým dřívějším rozhodnutím pokračoval v řízení, a to přes sdělení KHS ze dne 11. 4. 2007, č. j. 1766/2007/BM/HOK, že nejsou dány limity pro stanovení hluku způsobovaného exotickým ptactvem. Jeho neměřitelnost se stavební úřad snažil nahradit dalším důvodem, kterým bylo jeho tvrzení, že dle platného územního plánu obce Blučina je stavba situována ve funkční ploše „plocha pro venkovské bydlení“, kde jsou přípustné doplňkové stavby pro chov drobného hospodářského zvířectva, přičemž usoudil, že chov exotických ptáků nelze považovat za chov drobného hospodářského zvířectva, a to i přes to, že se jedná o zájmový chov, který je zde chován od roku 1982 na základě řádně vydaného stavebního povolení ONV ze dne 30. 12. 1982, č. j. OV UP 2906/82, ve stavbě zkolaudované v roce 1984. Žalovaný nedokázal posoudit, že stavební úřad není orgánem určeným k rozhodování, zda je či není zájmový chov exotického ptactva chovem rovným chovu drobného exotického zvířectva, kdy jeho chov je takto v souladu s platnými zákony a předpisy provozován na stovce jiných míst v České republice, ale i v dalších státech včetně Evropské unie. Postup stavebního úřadu zdůvodňovaný tím, že nelze chov exotického ptactva považovat za chov drobného domácího zvířectva, byl účelový se snahou odůvodnit neoprávněně nařízené odstranění stavby.
9. Žalobci rovněž namítají, že žalovaný neposoudil správně a objektivně prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu o odstranění předmětné stavby podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976. Žalovaný nevycházel a nevyhodnocoval správně všechny skutečnosti a rozhodující doklady a postupy v řízení vedeném stavebním úřadem. Z tohoto nesprávného postupu a vyhodnocování správnosti konání stavebního úřadu nemohlo vyjít jiné než nesprávné žalobou napadené rozhodnutí.

10. Napadeným rozhodnutím žalovaný také porušil práva žalobců jako vlastníků voliéry pro chov exotického ptactva, kteří na svém pozemku dlouhodobě chovají exotické ptactvo jako svoji chovatelskou zálibu, neboť i Ústava České republiky dává v čl. 2 odst. 4 všem občanům právo činit, co není zákonem zakázáno a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Chov exotického ptactva není žádným zákonem zakázán, ani omezován a bez staveb voliér jej nelze realizovat. Toto všem občanům zaručuje i Listina základních práv a svobod v hlavě první čl. 2 odst. 3, když každý může činit, co není zákonem zakázáno a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá, a dle čl. 11 odst. 1 má každý právo vlastnit majetek, vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Žalobci opakovaně poukazují na to, že chov exotického ptactva není a nemůže být omezován ani z důvodu, že by zatěžoval životní prostředí nadměrným hlukem, kdy hlasové projevy zvířat již nejsou zájmem chráněným orgánem ochrany veřejného zdraví dle zákona o ochraně veřejného zdraví a pro hlasové projevy zvířat nejsou dány limity hluku.
11. V žalobním bodě, doplněném v podání došlém soudu dne 8. 6. 2020, žalobci vytýkají žalovanému, že neposoudil odvolání z hlediska, podle kterého nepředstavuje odstranění „černé“ stavby nebo „neoprávněné“ stavby sankci, ale opatření, jehož cílem je navrácení území v původní stav, jak to stanovuje nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2020, sp. zn. I. ÚS 1956/19 (Pozn. v žalobě chybně uvedeno 1956/92.), podle něhož nelze naříditi odstranění stavby v případech, kdy je to zcela zjevně nepřiměřené. Nuance změny charakteru stavby voliéry pro exotické ptactvo, která již na stejném pozemku stojí, je řádně zkolaudována a dlouhodobě užívána, nemůže být srovnávána s rozsáhlými tzv. černými stavbami developerů, na jejichž odstranění (na rozdíl od projednávané věci) nepochybně existuje naléhavý veřejný zájem. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 8. 4. 2004, sp. zn. II. ÚS 482/04, představuje nepřipustný zásah do ústavně zaručeného práva vlastnit majetek situace, kdy je odstranění stavby zcela nepřiměřeným zásahem. Skutkové okolnosti případu svědčí o zcela marginálním překročení předpisů ze strany vlastníka, kdy v průběhu správního řízení vyšlo dodatečně najevo, že práva jiných subjektů nejsou stavbou ve stávající podobě dotčena (míra překročení hluku je neměřitelná a její hodnota není zákonem ani vyhláškou stanovena), případně kdy se stávající územní rozhodnutí stalo obsoletní.

III. Vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení

12. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout, jelikož vznesené námitky považuje za nedůvodné. V písemném vyjádření k žalobě shrnul průběh správního řízení a závěry k nimž dospěl. K námitce, že správní orgány nevzaly v úvahu, že v místě již stejná stavba (voliéra pro exotické ptactvo) existuje a byla povolena, uvedl, že tuto okolnost správní orgány ve svých rozhodnutích zmínily. Dospěly však k závěru, že další rozšiřování takové činnosti, tj. chovu exotického ptactva, nelze v dané lokalitě řadové zástavby rodinných domů akceptovat, a to z důvodu kolize s regulativy platného územního plánu obce Blučina. Navíc stavební úřad vede s žalobci další samostatné správní řízení o odstranění stavby pro zjištěné další rozšíření stávajících voliér v dané lokalitě. K namítané nečinnosti stavebního úřadu žalovaný odkázal na str. 4 napadeného rozhodnutí, kde je zjištění ohledně této dlouhodobé nečinnosti zmíněno. Jelikož tuto nečinnost stavebního úřadu v průběhu prvoinstančního řízení žádný z účastníků nenamítl, žalovaný nemohl přistoupit k opatření vůči stavebnímu úřadu podle § 80 správního řádu, neboť v této době již nečinnost stavebního úřadu pominula.
13. Osoby zúčastněné na řízení se k žalobě písemně nevyjádřili. Pokud jde o okruh osob zúčastněných na řízení, pak se v něm již nenachází v předchozím rozsudku Krajského soudu

v Brně ze dne 28. 4. 2022 nesprávně uvedená p. Ing. P. H., neboť ta přes výzvu soudu neoznámila, že by chtěla toto postavení v předmětném řízení uplatňovat.

IV. Dosavadní procesní vývoj

14. Ve věci proběhlo před soudem dne 28. 4. 2022 ústní jednání. V jeho rámci krajský soud vyhlásil rozsudek, jímž žalobu zamítl. Vyšel přitom ze závěru, že z podkladů obsažených ve správním spisu nevyplývá správními orgány výslovně formulovaný zákaz staveb pro chov hospodářských zvířat, ani v nich není explicitně formulována přípustnost využití stavby pro bydlení v rodinných domech s doplňkovými stavbami pro chov drobného hospodářského zvířectva v rozsahu pro vlastní potřebu rodiny. Z této části proto neobstojí argumentace správního orgánu týkající se rozporu předmětné stavby s územním plánem obce Blučina. Soud přisvědčil námitce žalobců, že hlasové projevy zvířat nejsou zájmem chráněným orgánem ochrany veřejného zdraví podle zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 258/2000 Sb.“ nebo „zákon o ochraně veřejného zdraví“), neboť tento neupravuje podmínky ochrany populace a jejich skupin před působením hlasových projevů zvířat. Ovšem krajský soud dovodil, že pokud naměřená hladina hluku provedená akreditovanou zkušební laboratoří zjistila překračování limitů hluku, jež jsou stanoveny z důvodu ochrany lidského zdraví, je zcela zřejmé, že takovýto zdroj hluku nutně odporuje regulativu stanovenému územním plánem obce, jenž zakazuje veškeré stavby a činnosti, které by se mohly dostat do střetu s bydlením z důvodu hluku (zákaz staveb, které nesmí vykazovat negativní účinky do okolí, jenž by překračovaly nad přípustnou mez limity stanovené v souvisejících právních předpisech a které by se mohly dostat do střetu s bydlením zejména z důvodu hluku - regulativ územního plánu).
15. Ke kasační stížnosti žalobců zrušil citovaný rozsudek Nejvyšší správní soud, a to rozsudkem ze dne 9. 3. 2023, č. j. 9 As 93/2022 – 28. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud vyslovil následující závěry. Hlasové projevy zvířat již nelze podle platné právní úpravy považovat za zájem chráněný orgánem ochrany veřejného zdraví. Pro regulaci hlasových projevů zvířat již nelze použít obecné limity hluku, což vyplývá z ust. § 30 odst. 2 věty druhé zákona č. 258/2000 Sb., podle něhož jsou hlasové projevy zvířat výslovně vyloučeny z definice hluku. Z územního plánu obce Blučina založeného ve správním spisu vyplývá, že v dané lokalitě jsou nepřipustné veškeré stavby a činnosti, jejichž negativní účinky na okolní prostředí překračují nad přípustnou mez limity stanovené v souvisejících právních předpisech. Dále vyslovil, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 44/2005 - 116 platí, že otázka, zda vliv hluku produkovaného povolovanou stavbou nepřipustně snižuje pohodu bydlení, je věcí autonomního posouzení stavebního úřadu. Ačkoliv v prvostupňovém správním rozhodnutí je uveden odkaz na ust. § 1013 občanského zákoníku, z rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, že závěr o nutnosti odstranění sporné stavby nezaložili na ochraně sousedů stěžovatelů dle občanského zákoníku, ale zejména na rozporu stavby s územním plánem obce, včetně odkazu na veřejnoprávní úpravu hlukových limitů. Při svém rozhodování musí správní orgán vycházet ze skutkového a právního stavu v době vydání jeho rozhodnutí; správní orgány proto nemohly založit závěr, že stavba žalobců je v rozporu s územním plánem z důvodu hluku na tom, že podle zjištění z provedeného měření překračují hlasové projevy papoušků chovaných žalobci hlukové limity stanovené v zákoně o ochraně veřejného zdraví, respektive v prováděcím nařízení vlády, neboť tyto hlukové limity byly v době rozhodování stavebního úřadu a žalovaného již neplatné. Skutečnost, že hlasové projevy ptactva překročily limity v roce 2006, nemohla založit rozpor dané stavby s

územním plánem obce v roce 2019, kdy rozhodoval stavební úřad. Nejvyšší správní soud dále vyslovil, že územní plán výslovně požaduje, aby byl rozpor s územním plánem založen na překračování limitů stanovených v souvisejících právních předpisech. Těmito nejsou pouze zákon o ochraně veřejného zdraví a jej provádějící nařízení, ale zejména vyhlášky upravující obecné technické požadavky na výstavbu, jimiž však nebylo argumentováno; tyto však měly být zohledněny. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že konstatování, že stavba žalobců odporuje ve smyslu územního plánu limitům stanoveným v souvisejících právních předpisech, již sice podle nynější úpravy nemůže být opřena o prosté konstatování, že při měření hluku byly překročeny obecně číselně stanovené hlukové limity podle zákona o ochraně veřejného zdraví, může však být opřena o individualizovanou úvahu, zda hluk způsobovaný chovanými papoušky porušuje vzhledem ke konkrétním poměrům v daném místě požadavky § 14 odst. 1 vyhlášky č. 268/2009 Sb., přičemž lze zohlednit i § 1013 občanského zákoníku.

V. Obsah jednání před Krajským soudem v Brně

16. Jak již bylo uvedeno v odst. 14, v dané věci proběhlo před soudem dne 28. 4. 2022 ústní jednání, v jehož rámci účastníci odkázali na svá dosavadní procesní podání. Soud vycházel z žalovaným předložených správních spisů, přičemž důkazy při jednání prováděny nebyly (nebyly ani navrženy). Druhé jednání (poté, co byl první rozsudek Krajského soudu v Brně zrušen) proběhlo dne 21. 3. 2024. Ani v rámci tohoto jednání účastníci nenavrhovali provádění důkazů, krajský soud provedl důkaz částí správního spisu žalovaného, konkrétně listinou označenou jako „ÚP Blučina, II Odůvodnění územního plánu, II/58 a II/59“, dále úplným zněním textu obecně závazné vyhlášky o závazných částech územního plánu obce Blučina č. I/2000 a Oznámením o zveřejnění údajů o vydané změně číslo 8 územního plánu obce Blučina ze dne 5. 3. 2019 (čl. 154-175, 179-180 a 183 soudního spisu - oba důkazy předložil na výzvu soudu žalovaný) a dále územním plánem Blučina, schváleným dne 31. 3. 2021, jenž nabyl účinnosti dne 16. 4. 2021 (včetně tiskového výstupu z internetové stránky obce z čl. 184 soudního spisu). V rámci nařízeného jednání setrvali zástupci účastníků na svých dosavadních procesních stanoviscích, přičemž zástupce osoby zúčastněné na řízení č. 1 uvedl, že hluk papoušků nevzniká jen během jejich krmení, ale je stálý; s tímto nesouhlasil žalobce a). Závěrem jednání zástupci žalobců navrhli, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, zástupkyně žalovaného a zástupce osoby zúčastněné na řízení č. 1 navrhli, aby soud žalobu zamítl.

VI. Posouzení věci krajským soudem

17. Pro přehlednost soud nejprve vylicí podstatné skutečnosti vyplývající z obsahu správního spisu a rozhodné důvody, pro které stavební úřad vydal prvostupňové rozhodnutí o odstranění stavby a které žalovaného vedly k zamítnutí odvolání žalobců v rámci jeho žalobou napadeného rozhodnutí.
18. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že stavebním povolením ze dne 30. 4. 1996, č. j. 3102/95-Su, byla povolena stavba „Přístřešek pro hospodářské nářadí“. Současně byl stavebník [žalobce b)] podmínkou č. 4 vázán, že rozsah stavby plyne ze stavební dokumentace ověřené stavebním úřadem ve stavebním řízení a případné změny od projektové dokumentace nesmí být provedeny bez povolení stavebního úřadu.
19. V návaznosti na žádost o kolaudaci uvedené stavby podanou u stavebního úřadu dne 16. 9. 2004, zahájil stavební úřad kolaudační řízení (viz Oznámení o zahájení kolaudačního řízení

a pozvání k ústnímu jednání ze dne 25. 10. 2004, č. j. SÚ 10573/04-Such). Následně stavební úřad rozhodnutím ze dne 17. 1. 2005, č. j. SÚ 10573/04-Such, přerušil kolaudační řízení, neboť při místním šetření konaném dne 19. 11. 2004 zjistil, že původně povolená stavba „přístřešku pro hospodářské nářadí“ byla dokončena jako voliéra pro chov exotického ptactva. Nad rámec povolené stavby byla provedena změna vnitřní dispozice, přístavba drátěných voliér a připojení stavby na elektrickou energii. Stavební úřad současně upozornil stavebníka, že bude zahájeno řízení o odstranění stavby podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976 a výzvou ze dne 17. 1. 2005, č. j. 825/05-Such, vyzval stavebníka, aby v případě, že má zájem na dodatečném povolení výše zmíněné stavby, nejpozději do 31. 3. 2005 předložil stavebnímu úřadu žádost o dodatečné povolení stavby.

20. Dne 17. 3. 2005 podal stavebník ke stavebnímu úřadu žádost o dodatečné povolení stavby „Voliéry pro chov exotického ptactva“. Stavební úřad řízení přerušil a vyzval stavebníka k doplnění podkladů. K výzvě stavebního úřadu stavebník doplnil mimo jiné souhlasné stanovisko KHS ze dne 19. 7. 2005, č. j. BM-8004/2005-HOK/Bo.
21. Následně stavební úřad zahájil řízení o odstranění stavby „Voliéry pro chov exotického ptactva“ podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976 (viz oznámení ze dne 5. 9. 2005, č. j. SÚ 825/05-Such). V rámci řízení o odstranění stavby proběhlo ústní jednání dne 23. 9. 2005, kde bylo dohodnuto, že obec Blučina zajistí kontrolní měření hluku, které bude předloženo KHS k posouzení. Měření proběhlo dne 26. 7. 2006 v časných ranních hodinách (od 5:05 hod. do 6:00 hod.) a v podvečer (od 17:00 hod. do 18:20 hod.) – viz protokol o měření ze dne 25. 9. 2006, č. 0604Z36, vypracovaný akreditovanou laboratoří BP akustika. K žádosti stavebního úřadu KHS v přípisu ze dne 11. 4. 2007, č. j. 1766/2007/BM/HOK/Pla, vyhodnotila výše zmíněný protokol o měření hluku. KHS uvedla, že pro danou lokalitu jsou hygienické limity pro denní dobu 45 dB a pro noční dobu 35 dB. Pokud lze zpěv ptáků (papoušků) ve voliérách považovat za zdroj hluku v souladu s § 30 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví, došlo k prokazatelnému překročení hygienických limitů hluku upravených nařízením vlády č. 148/2006 Sb. pro dobu noční o 19,9 dB (kdy výsledná hodnota hluku činila 54,9 dB) a pro dobu denní o 6,8 dB (kdy výsledná hodnota hluku činila 51,8 dB).
22. V řízení o odstranění stavby stavební úřad pokračoval až v roce 2018. Přípisem ze dne 13. 4. 2018, č. j. OZPSU/6098/2018-SK, vyzval stavebníky [žalobce a) a b)] k účasti na kontrolní prohlídce dne 10. 5. 2018. Při této prohlídce bylo zjištěno, že kromě provedení úpravy koncové voliéry na jižní straně došlo k navýšení této voliéry o přibližně 1 m opláštěním drátěnou konstrukcí s polykarbonátem za účelem proletu chovaných ptáků. Dále bylo zjištěno, že v objektu je 15 boxů a v každém z boxů jsou chováni dva dospělí ptáci.
23. V návaznosti na žádost stavebního úřadu o vyjádření k platnosti shora zmíněného závazného stanoviska KHS ze dne 19. 7. 2005 a k vyhodnocení měření hluku ze dne 11. 4. 2007 KHS ve svém přípisu ze dne 20. 8. 2018, č. j. KHSJM 31177/20/2018/BO/Hok, sdělila, že z důvodu změny legislativy zejména v oblasti hluku a vibrací vyhodnocení protokolu o měření hluku ze dne 25. 9. 2006, č. 0604Z36, již není platné. KHS dále uvedla, že dle nyní platné legislativy hlasové projevy zvířat nejsou zájmem chráněným orgánem ochrany veřejného zdraví podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Tento zákon neupravuje podmínky ochrany populace a jejích skupin před působením hlasových projevů zvířat. U hlasových projevů zvířat převažuje faktor obecného obtěžování, který nelze kvantifikovat, tedy nelze pro jeho regulaci použít limity hluku, jak je upravuje nařízení vlády č. 272/2011 Sb. Pro informaci KHS také uvedla, že pokud stavební úřad záměr předmětné stavby schválí,

závažné stanovisko KHS bude jedním z podkladů pro jeho rozhodnutí, nepochybně však musí posoudit tento záměr i z dalších hledisek, které mu náleží a mezi ně patří např. „pohoda bydlení“. Vzhledem k aktuálně platné legislativě v oblasti ochrany veřejného zdraví a z důvodu stáří závazného stanoviska doporučila KHS jako orgán ochrany veřejného zdraví předložit nově k posouzení dokumentaci pro stavební řízení s tím, že v případě souladu s právními předpisy v oblasti ochrany veřejného zdraví bude vydáno nové stanovisko či vyjádření k řízení podle stavebního zákona.

24. Poté, co stavebníci předložili KHS dokumentaci pro dodatečné povolení stavby „Voliéry pro chov ptactva“, se KHS v přípisě ze dne 1. 10. 2018, č. j. KHSJM 51855/2018/BO/HOK, vyjádřila, že v dané záležitosti není dotčeným orgánem. Předmětná problematika nespadá do pravomoci orgánu na ochranu veřejného zdraví, protože je nad rámec zájmů chráněných zákonem o ochraně veřejného zdraví. KHS opakovaně upozornila, že dle platné legislativy nejsou hlasové projevy zvířat zájmem chráněným podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Tento zákon neupravuje podmínky ochrany populace a jejích skupin před působením hlasových projevů zvířat.
25. Ze správního spisu dále vyplývá, že stavební úřad opakovaně vyzýval stavebníky k doplnění předložené dokumentace stavby tak, aby byla v souladu s požadavky uvedenými v § 18 odst. 1 vyhlášky č. 132/1998 Sb. (viz výzvy k doplnění žádosti ze dne 7. 6. 2018, č. j. OZPSU/10541/2018-SK, a ze dne 29. 8. 2018, č. j. OZPSU/10541/2018-SK) a že na základě doplnění žádosti o dodatečné povolení stavby ze dne 29. 10. 2018 a souhlasu vlastníka pozemku a stavby, která je předmětem řízení, se stal stavebníkem i žalobce a).
26. Po doplnění podkladů stavební úřad oznámil pokračování v řízení. V oznámení o pokračování řízení ze dne 6. 2. 2019, č. j. OZPSU/10541/2018-SK, vyzval účastníky řízení k uplatnění námitek a dotčené orgány ke sdělení svých stanovisek. Současně stavební úřad stanovil účastníkům řízení lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí.
27. Námitky proti stavbě uplatnila účastnice řízení paní J. D. v podání doručeném stavebnímu úřadu dne 18. 2. 2019. Poukazovala zejména na opakované stížnosti na hluk z voliér a žádala, aby bylo přihlédnuto k porušování norem hluku, k množství chovaného ptactva i době, po kterou lidé v okolí trpí hlukem, který prokazatelně může poškozovat zdraví spoluobčanů. Stížnosti na křik papoušků ze dne 17. 4. 2003 a ze dne 3. 4. 2018 jakož i korespondence s těmito stížnostmi související jsou součástí spisového materiálu.
28. Stavební úřad následně vydal prvostupňové rozhodnutí o odstranění části stavby (té, jež byla postavena v rozporu se stavebním povolením vydaným pod č. j. 3102/95-Su dne 30. 4. 1996). Stavební úřad dospěl k závěru, že stavba voliéry pro chov exotického ptactva není v souladu s územním plánem obce Blučina. Stavba je situována ve funkční ploše „Plochy venkovského bydlení“, s následující charakteristikou: Plochy pro bydlení s odpovídajícím zázemím užitkových zahrad s chovem drobného hospodářského zvířectva. Přípustné využití stavby pro bydlení v rodinných domech s užitkovými zahradami a doplňkovými stavbami pro chov drobného hospodářského zvířectva v rozsahu pro vlastní potřebu rodiny. Nepřípustné využití: stavby pro chov hospodářských zvířat. Stavební úřad konstatoval, že chov exotických ptáků nelze považovat vysloveně za chov drobného hospodářského zvířectva, byť svými fyzickými parametry se tento živočišný druh drobnému hospodářskému zvířectvu blíží (např. slepice, kačeny apod.). Současně stavební úřad vzal v úvahu i to, že by stavba neměla mít negativní účinky např. v podobě hluku a obecně zmínil tzv. „pohodu bydlení“. Stavební úřad uzavřel, že po vyhodnocení všech aspektů dané věci a

s přihlédnutím k příslušným legislativním a normovým údajům, shledal stavbu chovného zařízení pro exotické ptáky v předmětném území, které má prioritně sloužit k nerušenému bydlení, jako nepřipustnou. Stavební úřad rozhodl o odstranění části stavby postavené nad rámec citovaného stavebního povolení.

29. Proti prvostupňovému rozhodnutí stavebního úřadu podali žalobci odvolání. O odvolání žalobců následně rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím.
30. Žalovaný shledal, že stavba voliéry je realizována v rozporu s územním plánem obce Blučina. Ve shodě se stavebním úřadem konstatoval, že územní plán v dané funkční ploše pro venkovské bydlení umožňuje umisťovat pouze stavby pro bydlení v rodinných domech s užitkovými zahradami, s doplňkovými stavbami pro chov drobného hospodářského zvířectva v rozsahu pro vlastní potřebu rodiny. Jelikož chov exotického ptactva (papoušků) nelze považovat za chov hospodářského zvířectva, nepředstavuje voliéra pro exotické ptactvo doplňkovou stavbu pro chov drobného hospodářského zvířectva, která by byla v dané ploše podle platného územního plánu obce Blučina přípustná. Jako nepřipustné využití dané plochy pro venkovské bydlení jsou v regulativech územního plánu obce Blučina uvedeny veškeré stavby a činnosti, jejichž negativní účinky na okolní prostředí překračují nad přípustnou mez limity stanovené v souvisejících právních předpisech, protože funkce bydlení je zde primární, a nelze připustit takové funkční využití, které by se mohlo dostat do střetu s bydlením, ať již z důvodu hluku, prašnosti apod. Na základě měření hluku bylo zjištěno, že zpěv ptáků (papoušků) umístěných v předmětné stavbě voliéry nevyhovuje přípustným limitům hluku podle příslušných předpisů na ochranu veřejného zdraví ani v denní ani v noční době, a to jak na pozemku žalobců, tak i na sousedních pozemcích a stavbách rodinných domů přilehlé zástavby. Tedy i z hlediska překročení hlukové zátěže, je předmětná stavba v rozporu s platným územním plánem obce Blučina.
31. Uvedené závěry správních orgánů žalobci v podané žalobě zpochybňují.
32. Krajský soud nejprve uvádí, že v dané věci se uplatnilo pravidlo přechodného přetrvávání působnosti stavebního zákona z roku 1976 obsažené v § 190 odst. 1) písm. a) stavebního zákona z roku 2006, podle něhož *řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou stavebních řízení neukončených v prvním stupni, která se týkají staveb, u nichž podle nové právní úpravy postačí ohlášení; na takové stavby se hledí jako na ohlášené podle tohoto zákona, za ohlášení se v tomto případě považuje žádost o vydání stavebního povolení a za den ohlášení den nabytí účinnosti tohoto zákona.* Žalovaný tak správně řízení o odstranění stavby dokončil podle stavebního zákona z roku 1976 (zejména § 88).
33. Podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976 *stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo zařízení odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním. Odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení.*
34. Z výše citované právní úpravy je zřejmé, že odstranění stavby postavené bez povolení nebo v rozporu s ním je možné zabránit, jsou-li splněny podmínky pro to, aby byla stavba dodatečně povolena. V řízení o odstranění stavby se tak v případě podání žádosti o její

dodatečné povolení stavební úřad zabývá též posuzováním, zda jsou splněny všechny stanovené podmínky pro případné povolení či nikoliv. Vše se odehrává v jednom řízení, jehož účelem je uvedení právního a skutečného stavu do souladu, výsledkem pak je rozhodnutí o odstranění stavby nebo o jejím dodatečném povolení.

35. Současně z výše uvedené právní konstrukce plyne, že namítaná existence obdobné stavby voliéry pro chov exotického ptactva vybudované a kolaudované v letech 1982 – 1984 na pozemku žalobců, sama o sobě nezakládá automaticky nárok na dodatečné povolení další takové stavby v dané lokalitě. Nelze pominout, že skutkově i právně byla situace stavby první voliéry nesrovnatelná se stavbou nyní přezkoumávanou. Stavba první voliéry byla provedena podle dokumentace ověřené ve stavebním řízení a byly splněny podmínky územního rozhodnutí a stavebního povolení (viz kolaudační rozhodnutí z roku 1984), zatímco stavba druhé voliéry byla nepovoleně realizována namísto původního záměru - „Přístřešek pro hospodářské nářadí“ (viz stavební povolení z roku 1996), s čímž opakovaně vyslovili nesouhlas obyvatelé okolní zástavby. Žalobci si museli být vědomi, že druhou stavbu voliéry zrealizovali v rozporu s vydaným stavebním povolením z roku 1996 a že tedy budou čelit následkům své stavební nekázně.
36. Nelze souhlasit se žalobní námitkou, že by správní orgány existenci v pořadí první voliéry nevzaly v potaz, (viz str. 2 napadeného rozhodnutí a str. 3 prvostupňového rozhodnutí). Nicméně i přes tuto skutečnost považovaly nyní posuzovanou stavbu (v pořadí druhou voliéru) za nežádoucí. Správností tohoto závěru se krajský soud bude zabývat níže.
37. Aby mohlo dojít k dodatečnému povolení předmětné stavby voliéry, museli žalobci prokázat, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy (§ 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976).
38. Při hodnocení souladu dané stavby s veřejným zájmem (§ 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976 - shora citován) měly správní orgány vycházet z územního plánu obce Blučina platného ke dni vydání rozhodnutí a z platných obecně technických požadavků na výstavbu, technických požadavků na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy (rozhodující je skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2023, č. j. 9 As 93/2022 – 28, odst. 23). Z důkazů provedených v rámci jednání dne 21. 3. 2024 před Krajským soudem v Brně však vyplývá, že žalovaný vycházel z přípravných podkladů pro v té době ještě neexistující nový územní plán obce Blučina a textaci z tohoto materiálu rovněž založil do správního spisu (ve správním spisu prvostupňového správního orgánu ani druhostupňového správního orgánu se jiné podklady vztahující se k územnímu plánu obce Blučina nenachází). Žalovaný na výzvu soudu předložil v elektronické verzi kopii části územního plánu Blučina, účinného k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí (20. 4. 2020), přičemž z tohoto důkazu vyplývá, že pozemek p.č. X v k.ú. Blučina, na němž je postavena předmětná stavba, spadá do plochy bydlení (viz grafická část územního plánu obce Blučina - regulační výkres). Podle úplného znění textu obecně závazné vyhlášky o závazných částech územního plánu obce Blučina číslo I/2000, ve znění změn číslo I až VIII platí, že pokud jde o plochy bydlení ve smyslu regulativu funkčního využití území, bylo stanoveno přípustné využití pro stavby pro bydlení v rodinných domech s užitkovými zahradami a doplňkovými stavbami pro chov drobného hospodářského zvířectva v rozsahu pro vlastní potřebu rodiny, stavby pro maloobchod, služby, veřejné stravování, řemeslnické provozy nerušící své okolí hlukem, emisemi a zvýšeným dopravním

provozem na základě hygienických předpisů, zahradnictví, sportovní zařízení, objekty pro dočasné ubytování. Jako nepřipustné využití dané plochy je stanoveno využití pro čerpací stanice pohonných hmot, výrobní a skladovací provozy, lakovny, stavby pro chov hospodářských zvířat, stavby pro velkoobchod a supermarkety, autokempingy a veřejná tábořiště, velkokapacitní stavby pro dopravu a technické vybavení (viz článek č. 4 Regulativy funkčního využití, Regulativy funkčního využití území A). Soud dále provedl důkaz listinou předloženou žalovaným, vydanou obcí Blučina dne 5. 3. 2019, označenou jako Oznámení o zveřejnění údajů o vydané změně číslo 8 územního plánu obce Blučina, z níž vyplývá, že poslední změna číslo VIII (8), zapracovaná do úplného znění textu obecně závazné vyhlášky o závazných částech územního plánu obce Blučina číslo I/2000, nabyla účinnosti dne 16. 2. 2019. Soud dále provedl důkaz částí Odůvodnění územního plánu Blučina část 1. Plochy bydlení (str. II/67 a II/68), z něhož je patrné, že žalovaný při hodnocení souladu předmětné stavby s územním plánem vycházel z regulativů uvedených v citovaném územním plánu, přičemž ten podle údajů na stránce www.blucina.cz byl vydán zastupitelstvem obce Blučina až dne 31. 3. 2021 jako opatření obecné povahy číslo 1/2021 a nabyl účinnosti dne 16. 4. 2021 (k důkazu provedený tiskový výstup z internetové stránky obce, založený na čl. 184 soudního spisu). Poslední citovaný územní plán však v době vydání napadeného rozhodnutí žalovaného nenabyl účinnosti a ani nebyl zastupitelstvem obce vydán. Důvod rozporu předmětné stavby s územním plánem dovozený žalovaným tak vychází z nesprávného znění územního plánu.

39. Stručně řečeno, územní plán obce Blučina účinný v době vydání napadeného rozhodnutí vůbec neobsahoval regulativ, na který se odvolával žalovaný (tedy že veškeré stavby a činnosti, jejichž negativní účinky na okolní prostředí překračují nad přípustnou mez limity stanovené v souvisejících právních předpisech, jsou v dané ploše nepřipustné). A navíc, i kdyby takový regulativ obsahoval, tak z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2023, č. j. 9 As 93/2022 - 28 vyplývá, že žalovaný nemohl rozpor stavby s územním plánem obce založit na překročení hygienických limitů hluku, protože ty se v rozhodné době již nevztahovaly na hlasové projevy zvířat (podrobněji viz odst. 15 shora).
40. Další důvod nepřipustnosti dané stavby pro rozpor s územním plánem dovozený žalovaným spočíval v závěru, že chov exotického ptactva (papoušků) je v daném území nepřipustný, neboť chov papoušků nelze považovat za chov hospodářského zvířectva, ani za chov drobného hospodářského zvířectva s tím, že podle ust. § 3 odst. 1 písm. c) zákona číslo 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů se pod pojmem hospodářská zvířata rozumí zvířata využívaná převážně k chovu výkrmu, práci a jiným hospodářským účelům, zejména skot, prasata, ovce, kozy, koně, osli a jejich kříženci, drůbež, běžci, králíci, kožesinová zvířata, zvěř ve farmovém chovu, ryby a jiní vodní živočichové, včely, včelstva a hmyz určený k lidské spotřebě nebo k výrobě zpracované živočišné bílkoviny. S uvedeným závěrem Krajský soud v Brně nesouhlasí, neboť nelze *a priori* dovodit rozpor s územním plánem obce pouze tvrzením, že jakoukoliv stavbu určenou pro chov papoušků nelze v daném území umístit z důvodu shora citované části regulativu funkčního využití území obce (přípustné využití). V dané věci s ohledem na namítané rušení hlukem pocházejícím od chovaných papoušků spočívá problém nikoliv ve druhu chovaných zvířat, ale v jejich počtu. Uvedenou otázkou, tedy rozsahem chovu vzhledem k důvodům případné nepřipustnosti této stavby se správní orgány nijak nezabývaly. Prvostupňový správní orgán pouze uvedl, že chov exotických ptáků nelze považovat vysloveně za chov drobného hospodářského zvířectva, byť svými fyzickými parametry se tento živočišný druh

drobnému hospodářskému zvířectvu blíží (například slepice, kačeny apod.). Ovšem nijak nebyl hodnocen rozsah či počty ve stavbě (a jejím okolí) chovaných papoušků vzhledem k úvaze o přípustnosti stavby. Touto otázkou se nezabýval ani žalovaný. Ten (jak shora uvedeno) založil nepřípustnost stavby pro rozpor s platným územním plánem obce Blučina pouze na konstatování, že chov exotického ptactva (papoušků) nelze považovat za chov hospodářského zvířectva a že z provedených měření hluku jednoznačně vyplývá překročení přípustných limitů hluku podle příslušných předpisů na ochranu veřejného zdraví (není pravdou, že by prvostupňový správní orgán ve své úvaze hodnotil počty chovaných papoušků vzhledem k přípustnosti dané stavby).

41. Stručně řečeno, stavbu pro chov papoušků nebylo možné prohlásit za nepřípustnou jen proto, že se o tomto typu aktivity územní plán vůbec nezmiňoval. Zda je daný způsob využití v souladu s územním plánem, to měl žalovaný zhodnotit na základě toho, kterému z výslovně uvedených obdobných způsobů využití se podle něj stavba nejvíce blíží – zda se svým dopadem na území podobá spíše „doplňkové stavbě pro chov drobného hospodářského zvířectva v rozsahu pro vlastní potřebu rodiny“ nebo spíše „stavbě pro chov hospodářských zvířat“. Při tom by měl hrát klíčovou roli celkový počet chovaných papoušků. Ten totiž do značné míry určuje, jaké negativní účinky může mít daný chov na své okolí. Tuto úvahu žalovaný neučinil.
42. Samostatnou otázkou pak představuje soulad s dalšími právními předpisy. Z napadeného rozhodnutí žalovaného a z předchozího prvostupňového správního rozhodnutí nelze dovodit, že by závěry o nepřípustnosti předmětné stavby byly založeny na ochraně sousedů stěžovatelů podle občanského zákoníku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2023, č. j. 9 As 93/2022 – 28, odst. 24 poslední věta). Napadené rozhodnutí žalovaného neobsahovalo argumentaci ustanovením § 1013 občanského zákoníku a nebyla zde hodnocena ani pohoda bydlení. Citované ustanovení občanského zákoníku a pojem „pohoda bydlení“ byly pouze obecně zmíněny v prvostupňovém správním rozhodnutí, ovšem v tomto směru zde chybí jakákoliv úvaha (jak uvedl Nejvyšší správní soud v posledně citovaném rozsudku, otázka, zda vliv hluku produkovaného povolovanou stavbou nepřípustně snižuje pohodu bydlení, je věcí autonomního posouzení stavebního úřadu).
43. V posledně citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud rovněž dovodil, že zjištění o překračování limitů hluku, jež jsou stanoveny z důvodu ochrany lidského zdraví, neznamená nutně rozpor s regulativem stanoveným v územním plánu obce (po doplnění dokazování provedeném Krajským soudem v Brně navíc vyplynulo, že žalovaným použitý regulativ nevycházel ze správného znění územního plánu). V předmětné věci správní orgány nesprávně zjistily skutkový stav věci (žalovaný použil nesprávné znění územního plánu), došlo rovněž k nesprávnému právnímu posouzení věci (zohlednění již neplatných limitů hluku pro hlasové projevy zvířat). Ačkoliv bylo prvostupňovým správním orgánem obecně zmiňováno ust. § 1013 občanského zákoníku a byl zmiňován pojem pohoda bydlení, prvostupňový správní orgán ani žalovaný neuvedli v tomto směru žádnou individualizovanou úvahu (autonomní posouzení) ve vztahu ke konkrétním okolnostem projednávané věci. Správní orgány tudíž nevyužily možnost uváděnou Nejvyšším správním soudem, tedy použití individualizované úvahy, zda hluk způsobený chovanými papoušky porušuje vzhledem k jeho konkrétním poměrům v daném místě požadavky § 14 odst. 1 vyhlášky č. 268/2009 Sb. s případným zohledněním ust. § 1013 občanského zákoníku (viz zejména odst. 28 – 30 posledně citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu).

44. Z uvedených důvodů proto nemůže napadené rozhodnutí žalovaného z hlediska přezkumu jeho zákonnosti obstát. Soud jej postupem podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému. V dalším řízení žalovaný zajistí odstranění vad, přičemž bude muset vycházet z aktuálního skutkového a právního stavu v době vydávání správního rozhodnutí. Nově je však nutno vzít v úvahu existenci nynějšího stavebního zákona (zák. č. 283/2021 Sb.) a zvážit, zda se na danou věc nevztahuje jeho ust. § 330 odst. 2, podle něž se mají zastavit řízení o záměrech, jež podle nynějšího stavebního zákona nevyžadují žádné povolení.
45. Pokud žalovaný dospěje k závěru, že stavba „Voliéry pro chov exotického ptactva“ i nadále nějaký typ povolení podle stavebního zákona vyžaduje, bude muset posoudit její soulad se současným územním plánem obce Blučina. Žalovaný bude muset nově zhodnotit, zda negativní účinky z rozšíření chovu papoušků na okolní prostředí nepřekračují nad přípustnou mez limity stanovené v souvisejících právních předpisech (tento požadavek by se ostatně uplatnil, i kdyby ho současný územní plán výslovně neobsahoval). V intencích vymezených Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 9. 3. 2023, č. j. 9 As 93/2022 - 28, tak žalovaný v uvedeném případě provede individualizovanou úvahu, zda hluk způsobovaný papoušky chovanými v tomto rozsahu neporušuje vzhledem ke konkrétním poměrům v daném místě požadavky § 14 odst. 1 vyhlášky č. 268/2009 Sb., a měl by též zohlednit § 1013 občanského zákoníku (k tomu srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 6 As 171/2019 - 37, č. 4076/2020 Sb. NSS).
46. V případě, že by žalovaný dospěl k závěru, že je třeba nařídit odstranění stavby, neboť nejsou splněny podmínky ve smyslu ust. § 88 odst. 1 písm. b) věta druhá stavebního zákona z roku 1976, pak se bude muset zabývat i otázkou proporcionality rozhodnutí o odstranění části předmětné stavby, neboť takové rozhodnutí zasahuje stavebníky do jejich vlastnického práva. Žalobci v tomto směru v rámci správního řízení (odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí) vznesli pouze poukaz na délku správního řízení. Bude tedy případně na žalobcích, aby svou argumentaci v rámci pokračujícího správního řízení doplnili (budou-li chtít), tak jak například argumentovali v rámci jedné z žalobních námitek (viz zejména odst. 10 a 11 shora). Je nutno připomenout, že podání učiněná v rámci soudního řízení (zde myšleno žaloba) se nestává součástí argumentace žalobců uplatněné v rámci správního řízení. Pokud by stavebníci argumentaci neuvedli, respektive nerozšířili, bude na žalovaném, jestliže by hodlal nařídit odstranění stavby, aby se hlediskem proporcionality a obdobnými námitkami (délka správního řízení) zabýval v rovině jím zjištěných skutečností. K tomu soud obecně a nad rámec nutného posouzení (neboť nemůže předjímat, jakým směrem bude postupováno v pokračujícím správním řízení) podotýká, že rozhodnutím o odstranění stavby vždy dochází k zásahu do vlastnického práva jež je ústavně zaručeno. Tento zásah je však ústavně aprobovaný, je-li v souladu čl. 11. odst. 3 Listiny základních práv a svobod, a to z důvodu ochrany práv druhých a ochrany obecných zájmů, zejména lidského zdraví, přírody a životního prostředí. S ohledem na čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod však musí jakékoliv omezení vlastnického práva šetřit jeho podstatu a smysl; z toho je pak třeba dovodit nejen to, že omezení vlastnického práva se může uskutečnit pouze v přiměřené míře, nýbrž také to, že k němu lze přistoupit pouze tehdy, je-li takové opatření přiměřené zájmům, jejichž ochrana je tímto opatřením sledována. I když stavební zákon předpokládá odstranění stavby, jež nebyla pravomocně povolena (jakožto opatření šetřící veřejný zájem, jež je ústavně přípustným omezením vlastnického práva), je vzhledem k okolnostem konkrétních případů nutno šetřit případnou dobrou vírou stavebníků, v jejímž důsledku by

šlo o opatření zřejmě nepřiměřené. Nařízení o odstranění stavby sleduje legitimní cíl, který však může být prolomen zájmem na přiměřené ochraně subjektů, jež jednají v dobré víře. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 1As 94/2011–102 dobrá víra jako nezaviněná nevědomost chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem. Pokud by chyběla dobrá víra stavebníka, nepředstavuje rozhodnutí o odstranění stavby nepřiměřený zásah do jeho vlastnického práva, jenž by měl ustoupit zájmu na ochraně vlastnického práva ve smyslu závěrů vyslovených v nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2020, sp. zn. I ÚS 1956/19, na něhož rovněž poukazovali žalobci. Důležitá je skutečnost, zda stavebník absenci povolení zavinil či zda o ní věděl. Stanovení povinnosti odstranit „černé“ a „neoprávněné“ stavby nelze chápat jako sankci, ale jako opatření, jehož cílem je navrácení území v původní stav (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. II ÚS 482/02 ze dne 8. 4. 2004, na něhož rovněž žalobci poukazovali). Nelze vyslovit, že si každý může stavět kdekoli jakoukoliv stavbu, přičemž jejímu odstranění lze zabránit například pouze s poukazem na nepříznivé důsledky pro stavebníky; takový výklad odporuje účelu a smyslu § 88 stavebního zákona z roku 1976. Obecně ani nelze z celkové délky řízení dovozovat nezákonnost rozhodnutí o odstranění stavby; z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že případná nečinnost správního orgánu při vydávání rozhodnutí, respektive nedodržení pořádkových lhůt, nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí (srov. rozsudky ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012–41, ze dne 27. 8. 2013, č. j. 1 Ans 11/2013–51, ze dne 12. 5. 2005, č. j. 6 Azs 283/2004–80, ze dne 9. 8. 2017, č. j. 5 Azs 151/2017–23). Součástí úvahy o proporcionalitě případného rozhodnutí o odstranění stavby bude rovněž úvaha, zda se jedná či nejedná o marginální překročení stavebních předpisů ze strany žalobců. Nad rámec nutné úvahy rovněž soud ještě poznamenává k žalobní námitce směřující do údajného porušení práva žalobců chovat exotické ptactvo, že je v dané věci třeba posoudit, zda jsou splněny podmínky pro odstranění stavby ve smyslu ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976, přičemž případným rozhodnutím o odstranění části stavby nebude zasaženo do práv žalobců chovat exotické ptactvo. Takový chov mohou realizovat kdekoli, pokud splní zákonem předvídané podmínky.

VII. Rozhodnutí o nákladech řízení

47. Výroky o nákladech řízení II. a III. tohoto rozsudku vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, které měl věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, jenž ve věci úspěch neměl. V případě žalobce a) se jedná o náklady za právní zastoupení advokátem, přičemž tento žalobce a) zastupoval v rámci řízení o kasační stížnosti. Jednalo se o 2 úkony právní služby (příprava a převzetí věci a písemné podání kasační stížnosti), kdy se zohledněním ust. § 12 odst. 4 advokátního tarifu činí úkon právní služby částku 2 480 Kč a náhrada hotových výdajů 300 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 a § 11 odst. 1 a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů). Pokud jde o zastupování před Krajským soudem v Brně, pak se jedná o 2 úkony právní služby (účast na jednání před soudem dne 21. 3. 2024, trvajícím více jak 2 hodiny) a náhradu hotových výdajů 2x 300 Kč. Další náklady vzniklé žalobci a) spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč za návrh na zahájení řízení, ve výši 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě a 5 000 Kč za podání kasační stížnosti. Celková výše náhrady nákladů řízení žalobce a) tak činí částku 23 956 Kč.

48. Výrok ohledně nákladů řízení pod bodem III. rozsudku vychází ze skutečnosti, že se úspěšná žalobkyně b) vzdala práva na náhradu nákladů řízení.
49. Výrok pod bodem IV. týkající se nákladů osob zúčastněných na řízení vychází z ust. § 60 odst. 5 s.ř.s., podle něhož platí, že osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil; v dané věci osobám zúčastněným na řízení soud žádné povinnosti neukládal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. 3. 2024

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu